

Evaluation of the use of verses and Hadith during theoretical training in medical education

Aram Tirgar^{1*}, Yasaman Habibzadeh², Zahra Refahi²

1- Social Determinants of Health Research Center, Health Research Institute, Babol University of Medical Sciences, Babol, Iran.

2- School of Paraedical Sciences, Babol University of Medical Sciences, Babol, Iran.

Abstract

Background and Objectives: Since the beginning of the descent up to now, Quran was the endless source of Islamic sciences and the core of religious education. In addition, statements and deeds of the Prophet and the great Imams of Muslims are the other sources of life pattern. The aim of this study was to determine how to use the verses and Hadith during theoretical training in medical education.

Materials and Methods: This cross-sectional study was conducted among all theoretical classes in a paramedical faculty. The data were collected by means of a tailor-made data collection sheet. The data in all classes were gathered through trained students for instructors. Having one third of classes during a semester was one of the inclusion criteria for each instructor.

Results: The results of 900 sessions of 92 classrooms of the 7 major and 58 instructors of the Faculty of Paramedical Sciences showed that verses and Hadith were used at least once in 81 and 99 sessions, respectively. They were also used more than once in 17 and 22 classes. Totally, according to the results, the frequency distribution of the use of verses and Hadith was similar for male and female instructors.

Conclusion: Despite using the verses and Hadith via considerable number of instructors during theoretical sessions, but more than half of instructors have never used such valuable messages. Therefore, the use of verses and hadiths according to the training subject is recommended.

Keywords: Research in Education, Quran, Verses, Hadith, Medical education

ارزیابی وضعیت استفاده از قرآن و احادیث در آموزش تئوری دروس علوم پزشکی

آرام تیرگر*^۱، یاسمن حبیب زاده^۲، زهرا رفاهی^۲

۱- مرکز تحقیقات عوامل اجتماعی مؤثر بر سلامت، پژوهشکده‌ی سلامت، دانشگاه علوم پزشکی بابل، بابل، ایران.
۲- دانشکده‌ی پیراپزشکی، دانشگاه علوم پزشکی بابل، بابل، ایران.

چکیده

سابقه و اهداف: قرآن کریم از آغاز نزول تاکنون، سرچشمه‌ی بی‌پایان علوم و معارف اسلامی بوده است. همچنین، برای ما مسلمانان بیانات و سیره‌ی پیامبر و امامان(ع) نیز از دیگر منابع ارزشمند در شناسایی راه و رسم زندگی به شمار می‌رود. هدف از انجام این بررسی، تعیین میزان استفاده از آیه‌های قرآن کریم و روایت‌های معصومان(ع)، طی فرآیند آموزش درس‌های تئوری، در میان دانشجویان علوم پزشکی بوده است.

مواد و روش‌ها: این بررسی به شکل مقطعی برای تمام کلاس‌های تئوری یک دانشکده‌ی پیراپزشکی به اجرا در آمد. برای جمع‌آوری داده‌ها، از فرم جمع‌آوری محقق‌ساخته‌ی متناسب با هدف‌های پژوهش استفاده شد، که در آن، اطلاعات مربوط به چگونگی استفاده و همچنین دفعه‌های استفاده از آیه‌ها و روایت‌ها در هر کلاس درسی و یا مطلب آموزشی مربوط به هر جلسه، به طور مجزا و برای هر استاد به صورت اختصاصی با کمک دانشجویان آموزش دیده‌ی حاضر در کلاس، ثبت گردید. از شرایط ورود استادان در این مطالعه، دارا بودن دست کم یک سوم از کلاس‌های طول ترم، بوده است.

یافته‌ها: نتیجه‌های حاصل از حدود ۹۰۰ جلسه‌ی آموزشی، از ۹۲ کلاس درسی متعلق به هفت رشته‌ی تحصیلی و ۵۸ تن از استادان دانشکده‌ی پیراپزشکی، نشان داد که در مجموع، در ۸۱ جلسه‌ی آموزشی، دست کم یک بار از آیه‌های قرآن کریم؛ و در ۹۹ جلسه، دست کم یک بار از روایت‌های معصومان(ع) استفاده شده است. در ۱۷ و ۲۲ مورد از کلاس‌ها، استفاده‌ی بیش از یک بار نیز دیده شده است. در مجموع، توزیع فراوانی نسبی موارد استفاده از آیه‌ها و روایت‌ها در مدرسان مرد و زن نیز گویای تشابه استفاده‌ی آنان بوده است.

نتیجه‌گیری: علی‌رغم اینکه استادان بسیاری از آیه‌ها و روایت‌ها در کلاس‌های تئوری استفاده می‌کنند، اما هنوز حدود بیش از ۵۰ درصد استادان علوم پزشکی در بیش از نیمی از کلاس‌های درسی، از آیه‌ها و روایت‌ها استفاده نمی‌کنند. از این رو استفاده از آموزه‌های قرآن و روایت‌ها در متن‌های درسی، به تناسب آن درس‌ها، پیشنهاد می‌شود.

واژگان کلیدی: پژوهش در آموزش، قرآن، آیه‌ها، روایت‌ها، آموزش پزشکی

مقدمه

کتاب خدا و حکمت الهی خلاصه می‌کند(۱). یا در قرآن کریم، خطاب به پیامبر اکرم(ص) آمده است: «و نزلنا علیک الکتاب تبییناً لکل شیء». ما بر تو کتابی نازل کردیم که بیانگر همه‌ی چیزها است(۲).

پیامبر اکرم(ص) می‌فرماید: برتری قرآن بر دیگر سخنان، همچون برتری خدا است بر خلق خود. یا در فرازی دیگر

قرآن کریم از آغاز نزول تاکنون، سرچشمه‌ی بی‌پایان علوم و معارف اسلامی و محور تعلیم و تربیت دینی بوده است. آیه‌ی دوم سوره‌ی مبارکه‌ی جمعه، برنامه‌ی بعثت و رسالت پیامبر خاتم(ص) را در تلاوت آیه‌های الهی، تزکیه‌ی مردم، تعلیم